

לגדול על ארגזים

וטוב העומדים בכל מבחן. הצמיחה וההתחדשות שנדרשת על מנת להיות בית קיבול לתורה, אינה מספיקה לבד, היא צריכה לבוא עם יציבות והתמדה, כמו הזהב שאחרי שמקבל צורה מתייצב בצורה זאת ודבק בה, כך האדם שלומד תורה צריך להתמיד בלימודו. בנוסף לסמליותו בנוגע ללימוד עצמו שצריך להיות בהתמדה ויציבות, הזהב גם בא כמחיצות, הזהב שהוא סמל לטוהר ואצילות, משמש כמחיצות המגנות מבפנים ומבחוץ מפני כל השפעה שלילית, ומאפשר לתורה להתקיים ולצמוח ללא מפריעים. הזהב שמביא את החסיונות מפני הרע הוא הסמל למצוות "לא תעשה", והעץ שמסמל את הצמיחה הוא הסמל למצוות "עשה", שניהם ביחד מכשירים את האדם להיות כלי קיבול לתורה.

באחד הימים הגיע יהודי אל האור שמח ושאל אותו "הרב, אנחנו שנינו מאותה עיירה, גדלנו ביחד, הלכנו ביחד לישיבה, למדנו אצל אותם רבנים, עשינו את דרכינו ביחד מהעיירה לישיבה באותה עגלה. איך יכול להיות שהרב יצא גדול הדור ואני נשארתי יהודי פשוט?"

ענה לו האור שמח "בדרך מהישיבה הביתה, כשישבנו אחד ליד השני בעגלה, בזמן שאתה הסתכלת על הנופים, אני חזרתי על מה שלמדנו במשך הזמן בישיבה..."

לארון העדות גם הוצמדו שני בדים לנשיאה, ורק בארון הבדים נשאר קבועים תמיד, בעוד בשאר הכלים היו מוציאים אותם בשעת חניה, להראות שהתורה לא קבועה ולא כבולה למקום מסויים. לכל מקום שהאדם הולך, הוא צריך לשאת איתו את התורה. הארון מסמל את לימוד התורה, הכלי הראשון שאותו מצווה התורה להכין. הדבר הראשון שאנחנו צריכים לעשות כדי להיות כלי קיבול להשכנת השכינה, זה להיות כלי קיבול לתורה, ואת זה מסמל הארון בצורתו של תיבה שהיא כלי קיבול. הדרך ללעשות זאת היא תוך הצבת מחיצות חזקות, שאותן מייצגות תיבות הזהב, וכן ללמוד בהתמדה וביציבות, שגם זה מיוצג בזהב, התורה אינה כבולה, לא לזמן ולא למקום ולכן הבדים נשארו מחוברים לארון העדות.

אך הארון אינו עשוי כולו זהב, התיבה האמצעית עשויה עצי שיטים, לימוד התורה צריך להיעשות בחיות, ברעננות ובהתחדשות מתמדת, כלפי כל השפעה שלילית מבפנים או מבחוץ האדם צריך להשים את המחיצות החזקות, היציבות והטהורות ביותר, אך בפנים האדם צריך להיות חי, צריך לצמוח וצריך לפרוח, לשאוף לגדול ולעלות כמו עץ רענן. וכמו במשפחת אדלשטיין, כשהאדם לומד תורה מתוך שמחה ורעננות כמו עץ, לא מפריע גם אם כל מה שיש לו זה ארגז עץ.

בשנת תשצ"ד הגיעה משפחת אדלשטיין לארץ הקודש וקבעה את מושבה ברמת השרון, כשנכנסו האב ושני הבנים גרשון ויעקב לביתם החדש, הבית היה ריק מרהיטים, האב שראה את המצב הלך לחפש את הדברים הנצרכים לו ולבניו – עוד שני כרכים של גמרא בנוסף לכרך שהיה ברשותו כדי שיוכלו ללמוד ברווח, כי זה הדבר הנצרך ביותר כדי לגדל את ילדיו בדרך התורה. בעל הבית שבא לראות איך מסתדרים הדיירים החדשים התפלא לראות שאין להם ולו כסא לשבת עליו או מטה לישון עליה, בתור בעל פרדס הוא סיפק להם ארגזי תפוזים ריקים שלא היו בשימוש, וכך הארגזים הפכו לכסאות, לשולחן ולמיטות.

הרש"ר הירש בפירושו לפרשת תרומה, תמה על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (.) ושואל, אם הכוונה בפסוק היא להשכין את השכינה במקדש, לא צריך היה לכתוב "ושכנתי בתוכם" אלא "בתוכו", ואם כמו שכבר פירשו המפרשים שהכוונה היא שהקב"ה ישרה את השכינה בעם ישראל עצמו, אם כן למה צריך לבנות מקדש? אלא מסביר הרש"ר הירש, שבאמת המשמעות של ושכנתי בתוכם מפליגה הרחק מעבר להשראת השכינה במשכן גרידא, ועניינה האמיתי הוא קירבת ה' בתוכנו עם קיום הברית שבינו לבין ישראל. עם זאת אין ה' משרה את שכנתו, שמירתו וברכתו על ידי הקמת המשכן וקיומו על פרטיו ודקדוקיו בלבד, אלא רק בקידוש כל חיינו והקדשתם למען קיום מצוות ה'. המשכן כסמל למקום השראת השכינה נבנה בצורה שהוא ראוי לקבלת השכינה. כך מכליו השונים, מצורתו ומרכיביו אנחנו יכולים ללמוד איך נקדיש את חיינו לה', כך שנהיה ראויים בעצמנו להשראת השכינה. אם נתבונן בבניין המקדש-המשכן מנקודת ראייה זו, הרי שהחומרים שהיה צריך לתרום עבורו, מציינים את הגורמים, שאותו קידוש החיים יתגשם על ידם, וכן את הגורמים שבהם תיוודע אותה קירבת ה' המעניקה קדושה וברכה.

כל אחד מכלי המשכן לפי הסברו של הרש"ר הירש מסמל תחום אחר בחיים, כך ארון העדות מסמל את לימוד התורה, וצורתו ומרכיביו מראים לנו איך ראוי ללמוד תורה בצורה שתשרה עלינו שכינה: התיבה האמצעית בארון היתה עשויה עצי שיטים, העץ מסמל את ההתפתחות, הצמיחה והרעננות, לימוד התורה צריך להיעשות בצורה חיה, בצורה של "ויהיו בפניך כחדשים", לימוד שתמיד נמצא בהתקדמות, בצמיחה, בהתחדשות מתמדת. על ידי לימוד כזה יכולים וחייבים אנחנו להתקדם, להתפתח ולהשתלם מעלה מעלה אין קץ.

התיבה הפנימית והחיצונית היו עשויות זהב, המתכת מסמלת חוזק, חוסן, התכה וצירוף. המתכת נכנעת לפטיש ולאש ולובשת בגמישות כל צורה, אך משהותבעה בה צורה משתמרת ביציבות. הזהב שהוא המתכת הנעלה ביותר מסמל מצב מושלם של טוהר

